Խրթանոպոլ իշին սէնէվի
գըյմէթի 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 2 1/2 »

Թաշրաարիշին բոսթան
իւճրէթի պիրէ օլարագ,
Սէնէվի գըյ. 12 մէճիտ.
6 այլըգ 6 »
3 այլըգ 3 »

Էլտէն նիւսխէսիպ սա-
թըսը էքի ղուրուշա։

Պանսպտամի Էրթեսայը

1878 ՓԵՏՐՎԱՐ 8
ԶԱՐՇԷՄՊԻՀ

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՇՈՒՊԱԹ (ՓԵՏՐՈՒԱՐ) 20

ԻԼԱՆԱԹԸՆ պէհՐ սաթըրը 1 ինճի տէֆ. 3, չինճի տէֆա 2, Յիւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իշին 1 ղր. Իլան պրրասընա պօնուլմա. կան իլան սաթըրը 5 ղր.

Մէքթուպ վէ սայիր, Գալաթասա Բէնճ Հանլին բազարընա վարդը Նր. 41 Իրսի խան. Ներսեան Կարապետ Ֆ Փանոսեան իմզինէ իր. սալ իսթիլէնէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թէհրան սէֆարէթի Սէնիյէսի, պիւյիւք էյլիւիք իւնվանը յա Վարնա միթասարրը. ֆը սապըգ Ֆախրի պէյ էֆէնտի հազրէթ. լէրինէ,

Մահքէմէյի իսթինաֆ ըէյիսի էվվէլի. կի, մահքէմէյի թէմեիզ ճէզա տայիրէսի ըէյիսի սանիսի Վասըֆ էֆէնտի հազրէթ. լէրինէ,

Մահքէմէյի թէմեիզ ճէզա տայիրէսի ըէյիսի սանիլիկի, տայիրէյի մէզքիւրէ ա. զասընտան Սալիմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Իճրա ճէմիեէթի բիասէթի, Շուրայի տէվլէթ ազասընտան Ահմէտ Հիքմէթ պէյ էֆէնտիեէ,

Մահքէմէյի ճէզա տայիրէսի ազալըը, Պէյօղլու մէրքէզի պիտաեէթ մահքէ. մէսի ճէզա տայիրէսի բիասէթի, իսթինաֆը ճիւնհա տայիրէսի ազասընտան Էմին էֆէնտիեէ,

Հիւսէյտյա սանճաղը միթասարրըֆ. ըը։ Սանիա սանճաղը միթասարրըֆը էսպագ Բէրթէվ բաշա հազրէթլէրինէ թէվ. ճիհ պույրուրմուշ տուր։

Տիւն վէ պու կիւն Էվրոպատան թէլէկ. բաֆ ալընմամըշ տուր։

—Խարիճիեէ նազրը տէվլէթլու Ամ. վէր բաշա հազրէթլէրի ինֆիսալ էթմիշ տիր։ Եէրինէ պիւն ազշամա գատար ա. խէրի թայեին օլունմամըշ տուր։ Բիվաեէթէ կէօրէ, Էմիրնէտէ պուլունան տէվլէթլու Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրիիարիճիյէ նէ. զարէթինէ նասլ օլունճագ, վէ միւշա. զարէթի Տէրիսաատէթէ կէլէնէ գատար, մէճլիսի աեան ըէյիսի Ասիմ բաշա հազ. րէթլէրի իտարէյի նէզարէթէ պագաճագ. յար իմիշ։ Տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ, խարիճիեէ նէզարէթի, պաշ վէքիլ տէվ. լէթլու Ահմէտ Վէֆիգ բաշա հազրէթլէ. րինէ իլավէյի մէմուրիեէթ իտիրմիշ տիր։

—Ավսթրիա վէ Ֆրանսա վէ Իթալեա տէվլէթլերի, Տէրիսաատէթ սէֆիրլէրին. տէն ալտըգլարը մա իւմաթ իւզրինէ, Տէ. րիսաատէթտէ թէպաալարընընդ մէնաֆիի հիշ պիր սուրէթլէ մուխաթարատա օրմա. ըը ճիհէթլէ։ Տէրիսաատէթէ տօնանմա տըը ճիհէթլէ։ Տէրիսաատէթէ ավսթրիա սէֆիրլէրի մուրաթ իւզրինէ, Տէ. րիսաատէթտէ թէպաալարընընդ մէնաֆիի հիշ պիր սուրէթլէ մուխաթարատա օրմա. ըը ճիհէթլէ։ Տէրիսաատէթէ տօնանմա տըը ճիհէթլէ։ Տէրիսաատէթէ տօնանմա սէզվէնտէն չիմէնիլիք սարքը նազար իյլէ. միշլեր։

—Ինկիլթէրրա տօնանմասընընդ Ատա. տան պիլ հարէքէ կէմէյիկէ կիթմէ. զընմը իսի։ Թահդիդաթը ախիրլէեէ նէ. զարէն, տօնանմայի մէզքիւր կէմիկիեէ կիթմէյիսի, ատալարա իքի սաաթ մէսա. ֆէտէ օլան Իզմիտ քէօրֆէզինտէ պուլու. նան Թուզլա նամ մահէլլէսէ տիր։ Անճագ ամիրալ վէ զապիթան քիչիւք վարօրլարա օրատան արա սըրա Տէրիսաատէթէ կիտիպ կէլմէքտէ տիր։

Իքի կիւն Ատա էօնիւնտէ Ինկիլիզ տօ. նանմասը պուլունտուղու միւտատէթէ ին. կիլիզլերին Էվրոբաեա չէքտիքլերի թէլէկ. բաֆիլարը իւճրէթի 160 Ինկիլիզ լիրասընա պալիզ օլուպ, Ատա թէլէկրաֆխանէսի պիր իքի սէնէ զարֆընտա պու գատար հասընաթ ալամամըշ տըը։

—Տէվլէթի Ալիեէ մուրախասը Սաֆ. վէթ բաշա հազրէթլէրի, Ռուսիա տէվլէթի մուրախասը գօնթ Ինեաթիէֆ հազրէթ. լէրէյլէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ, կիւնաշ պէշ սաաթ զէման թախսիս էյլէմիշ տիր։

—Էրքեանը հարպ ռիֆագաթընտա պուլունան գայմագամ Ալի պէյ, պագը մուհարրէրաթը համիլ օլտուղու հալտէ, պու սապահ թրէնի մախսուս իլէ Էմիրնէ. տէ մուրախասա Սաֆվէթ բաշա հազրէթ. լէրի նէզտինէ կիթմիշ տիր։

—Եունան հիքիւմէթինին կիւեա պագը ուլղունսուզլուղուն էօնիւնիւ ալմագ պէ. հանէսիյլէ Նարտէ թարաֆլարընա պիր մըզտար նիզամ ասքէրի սէվգ իթտիկի Գասիրէթտէ օգունմուշ տուր։

—Հօպարթ բաշա հազրէթլէրի գօման. տասըյլա, պիր գաչ գընթա զընրհը սէֆա. յինի հիւմաեուն հասպէյ լիւզում Կիրիտ սուլարընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Թօրխանէյի ամիրէ միւշիրի Նամըգ բաշա հազրէթլէրինին մէմուրիեէթի մախ. սուսէ իլէ Բէթրէսպուրկա ազիմէթ իյլէեէ. ճէքլէրինի եապմըշ իտիք։ Միւշարիլէյհ հազ. րէթլէրի տիւնքի կիւն Ֆրանսըզ վաքօրունա եէթիշէմտիքլէրի ճիհէթլէ, պու ազշամ վէ նախատ եարընքի բէնշէնպիհ կիւնիւ Օ. տէսա թարիգյէյլէ ազիմէթ իտճէքլէր տիր։ Մապէյնի հիւմաեուն եավրլէրինէն թա. հիր պէյ իլէ պէրապէր Պապը սէրասքէրի թէրճէմանը Մուրատ էֆէնտի տախի միւ. շարիլէյհ հազրէթլէրինին մաեէթի ալիեէ. լէրինտէ պուլունաճագլար տըը։

—Բազար իրթէսի ազշամը, կրան տիւգ հազրէթլէրինտէն պագը թէպլիղաթ մէմու. րիեէթի իլէ եինէ Տէրիսաատէթէ ավտէթ իթմիշ օլան Ռուսիա սէֆարէթի պաշ թէրճէ. մանը սապըգ Մ. Օնու, տիւն Պապը Անիտէ պաշ վէքիլ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իտէ. րէք, թէպլիղինէ մէմուր օլտուղու պագը խուսուսաթը արզ էյլէմիշ տիր։

—Արտահան գօմանտանը տապըգ Հիւ. սէյին Սապրի բաշանընն, միւէպպէյտէն գա. լէսպէնտլիկինէ տիվանը հարպ գարարընճա հիքմ վէրիլմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթի պաշ քեաթիպի Մ. Տիւմաեա պիրինճի ռիւթպէյտէն պիր գը. թա Մէճիտի նիշանը զիյնանը իթա վէ ին. ասան պուրսուլմա տուր։

—Բէյշան վէ Սէլանիք վէ Վալոնատան օլան խաթթ իլէ պիր գաչ կիւնէյն պէրու էյրօբա իլէ մուխապէրաթը թէլէկրաֆիյէ. եէ միպաշէրէթ օլունմուշ իսէ տէ, Ռու. սիա մէմուրլարը թարաֆընտան կէօսթէրի. լէն միւմանաաթ իւզրինէ մէճպուրէն թա. թիլ օլունմուշ տուր։ Պու սէպէպտէն չիմ. տի էյրօբա իլէ մուխապէրաթա Մըսըր խաթթը իլէ Օտէսա խաթթը գալըպ, պի. րինճիսի հէր պիր լուղէթ իշին 9 ֆրանգ իւճրէթ ալմագտա օլտուղունտան, պու. նուն մուխապէրաթ բէք պահալը պու. լունմուշ տուր։ Տիկէրին ֆիեաթը, Ռու. մէլի խաթթլարը ֆիեաթը կիպի իսէ տէ, գումբանեանընն եալընզ պիր թէլի պու. լունուպ, թէլէկրաֆ իսէ թապիեաթը իլէ չօգճա օլտուղունտան, պու խաթթը կիճ հալ իլէ մէվճուտ թէլէկրաֆլարը քէչիտէ իսէճէք, վէ օ խաթթ իլէ էյրօբաեա ան. ճագ 12 սաաթտա քէչիտէ օլունապիլէճէք տիր։

—Թրագի նամ Ռում դաղէթասընտա օ. ռունմուշ տուր։

Եունան... Եունան թարաֆընտան ուֆուգ... ...ենէ գարարմաեա պայլատը... սաքիրինին, իքինճի տէֆա օրմագ իւզրէ սինօրու կէչէրէք, պու քէրրէ Արթա գարի. էսի թարաֆընտան պիր իքի դարիեէ իս. թիա էյլէտիքլերի, Պապը Անիեէ վարիա օ. լան մալիմաթտան անլաշըլըգընը խապէր ալըը։

Շուրասը չայեանը տըզգաթ տըը քի Պապը Անինին ախզ էյլէտիյի մալիմաթ, Աթինատա տէվլէթի Անիեէ սէֆիրի Ֆոթի. ատիս պէյ թարաֆընտան օրմաեըպ, Ար. թա հիքիմէթի մահէլլեեսի թարաֆըն. տան վիրիլմիշ տիր։ Պու խուսուսա տայիր Տէրիսաատէթ Եունան սէֆարէթի հիշ պիր մալիմաթ ախզ իթմէմիշ տիր։ Տէվայիրի բօլիթիգբէյէի Օսմանիեէտէ չիպէհ օլուն. մասընը հալտէ, Եունան առաքիրինին թէք. բար հուտուտու կէչմէյէրինէ, Թրհալա թարաֆընտան պաշը պօղուգլարընն վուգուա կէթիրտիքլերի գարըշըգընը ոխսէպ օրմուշ տուր։

—Իզմիր վիլաեէթի տախիլինտէ քեա. յին Պաեընտրտան Պասիրէթէ եազտրգլա. ընտա կէօրէ, Քիչիք Միհնատրիս նէհրի թուղեան իտէրէք, Խասքէյ նամ գարի. էյի պիւթիւն պիւթիւն իսթիասլէ խարապ իյլէմիշ, վէ անճագ պէշ խանէ իլէ ճամիյի չէրիֆ գալմըշ տըը։

—Տիւնքի կիւն Ֆիլէմէնկ դրալը իւ. չիւնճիւ կիյեսմ հազրէթլէրինին եէվմի մախ. սուսու օրմագ միւնասէպէթիյլէ, Տէրիսաա. տէթ լիմանընտա պուլունան Ֆիլէմէնկ պէյ. լիք սէֆինէսի իլէ Օսմանը գարաղոլ կէմիսի տօնանտրըպ, մէրասիմի իհթիրամքեարի ի. ֆա օլունմուշ տուր։

—Կէչէն կիւն Տէրիսաատէթէ մուվա. սրլէթ իթմիշ օլան Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուր. նիէ, եարընքի բէնշէնպիհ կիւնիւ, տէվ. լէթի մահթուսաը թարաֆընտան համիլ օլտուղու իթիմատնամէսինի հուզուրու Շա. հանէեէ թագտիմ իտէճէք տ՝ր։

—Տիւնքի նիւսխէսիպտէ, մէպուսան է. ֆէնտիլէրատէն պագըլարընընդ, մէմլէքէթլէ. րինէ կիթմէյէրինէ էմր օլունտուղունուն իշարըյլա, պաշգա դաղէթալարատան ալը. նարագ իսիմլէրի տախի պէեան գըլընտը. ղը սրրատա, տիգգաթսըզլըգ իտիլէրէք, «նէֆ իտիլմիշլէր» լուղէթի իսթիմալ իտիլ. միշ օլտուղունտան, վէ պէօյլէ չէյլէրէ ի. սէ տիգգաթ օլունմագընը վազիֆէմիզտէն օլտուղու հալտէ, չի՛ չարէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի պագէն վուգուա կէլտիկինտէն, մաղուր տիլէրիզ։

Մէզքիւր վագաաեր, էէր զավէթատան էվվէլ պիզ խասլը վիրտիկիմիզ հալտէ, էէր նէ գատար իսիմլէրինի տախի պիրմէք. տէ օլուպ, վէ նէկգաքէթէ բիայէթէն, պիլտիրմէք իսթէմէմիշ իտիք իսէ տէ, սոն. ըրատան պայգա զաղէթալարատա կէօրիլ. սիլիինտէն սիզ տէ իշարէ մէճալաը օր. մուշուզ տուր։

—Մուդատտէմէ Սէլամէթ դաղէթասը էյլէեէթը թահրիրիէսինտէ պուլունուպ, Ըէտիֆ բաշանընն էսնայի սէրասքէրլիկինտէ. ...էյհինտէ պիր մէգալէ եավմասընընտան, Գարէսը ... տիլէն Սապիթ էֆէնտի իլէ Ալիքսան Սա. րաֆեան էֆէնտի պու տէֆա մագհարը աֆվ օլարագ Տէրիսաատէթէ ավտէթ իթ. միշլեր տիր։

—Թէքֆուր տաղընտան կէլէն եօլճու. լարընն իֆիատէլէրինէ կէօրէ, իսթիհքա. մաթ ինչա իթմէք իւզրէ 27 Ռուսիա էր. քեանը հարպ զապիթի չէհրի մէզքիւրէ վի. ռուտ իթմիշլէր տիր։ Թէքֆուր տաղընընն ասաքիրի մըսթահֆըզասընա տէօրթ պին քիչիտէն միւրէքքէպ պիր լիվա տահա զամի. ու իյավէ օլունճաղընտան, չէհրը մէզ. քիւրտէ պուլունճաղ Ռուսիա տասքիրինին մըզտարը 7 պին քիչիեէ իսպաղ իտիլէճէք տիր։

—Էմիրնէտէ միւզաքէրէ ճէմիեէթինէ մուրախասա թայեին օլունան Պէրլին սէ. ֆիրի Սաատուլլահ պէյ էֆէնտի հազրէթ. լէրինին էօնիմիզտէքի ճիւմա կիւնիւ Տէրիսաատէթէ միվասլէթլերի մէկմուլ տուր։

—Ցունիսրընն 27 ինճի կիւնիւ Անթալ. եատա զաեէթ չիատէթի պիր ֆուրթունա զուհուր իյլէեէրէք, գարատա վուղու պու. ան սագաթլըգտան մատա, տէնիզտէ տախի եիկիրմի սէֆինէսէն զիեատէ դարգ օլարագ, լէք չօգ ինսան թէլէֆ օլմուշ տուր։

—Էմիրնէտէն փեարվար 16 թարիխի իլէ Լէվընթ Հէրբլա դաղէթասընա եազը. մըշ տըը։

Հէզարկրատտան կրան տիւգ վլատ. միրին կէլմէսինէ ինթիզար օլունուեօր։ Ճէ. նուպի օրտուսունուն պաշ գօմանտանը կրան տիւգ Նիկոլա, կէչէն կիւն թրէնի մախսուսա բաօլո քէպ սթասիոնու ճիվարլարընա կիտէ. րէք ավա չըգմըշ տըը։ Ռուսար միլաղի Կի. ուէտինօֆը, Էմիրնէ սթասիոնուա, վէ եիզ պէշը Իվանոֆը տէմիր եօլ գաթարընա մէէմուր իտիպ, տիկէր սթասիոնարատա տախի մէկմուրլար պուլունտուրմուշլար։ Պունլար եալընզ ասաքիրին, վագոնլարա տուխունէ, վէ էմրը իսթիրահաթընա պագաճագլար տըը։ Զիանի տէմիր եոլուն սայիր հարաքեաթը էվվէլի կիպի գում. բանեանընն մէկմուրլարը վասթասըյա իճ. բա օլունուեօր։ Տէմոնիգա վէ Բուլլի Պուրկազոա պուլունան ասաքիր, ժէնն. ալ Նիդոլա Մանթէօֆլին թահթը գօ. մանտասընտա պուլունուեօրլար։ Պիր թա. գըմ թիճճարլար։ Տէտէ-Աղաճ թարիգի իլէ մէքքիլաթ իթասը իշին, Ռուսիա լէվա. զիմ մէմուրլարը իլէ գօնթրաթօ ագտ իյլէ. միշլէր տիր։ Ռուս ասքէրի իշին էտիրնէ. էթ թուզլու տմնուզ էթի, բիրինճ, պէքսիմէթ, չայ վէ սայիրէ վիրուտ իթմէքտէ տիր։ Աթլար իշին քիւլիեէթի արբա պուլու. նուպ, ֆագաթ սաման եօգ տըը։ պալը. ճա Սգօսլէֆ ֆիրգասընն պիրինճի լիվասը սիւարիլէրի սաման թէտարիքինէ կիւճլիք չէքմիշ տիր։ Էմրնէտէ սօզագլարատա ան. ճագ բիատէ վէ սիւարի ասաքիրի միւշա. հէտէ օլունուպ, քեաֆիֆէյի պիյիւք զա. պիթան, հիքիմէթ գօնաղընտա իգամէթ իյլէեէն կրան տիւգ իլէ թաամ իտիեօրլար։ Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի, համի Բա. սիմ բաշանընն գօնաղընտա իգամէթ իտիեօր։ Միշարիլէյհին միւվասլէթինտէ, կրան տիւգ քէնտի արապալարընը Գըրզ Աղաճ ըսթասիօնունա կէօնտէրմիշ տիր։ Եէվմը մէզքիւրտէ միշարիլէյհին խատէմէսի վի. ռուտ իյլէմէտիկինտէն, սուֆրա թագըմը իլէ եէմէք կէօնտէրմիշ տիր։ Էմրնէտէ գահվէ էրուտ, վէ հաթթա պէրպէր տիւք. քեանլարընընա ուֆագ լօգանթալար աչըլ. մըշ տըը։ Ալբէրիր Ֆրանգ իլէ օլուեօր. գայմէյի քիմէ այմաեօր։ Օսմանը լիրասը 100 ղուրուշա, Ֆրանգ պէշ ղուրուշա, վէ սէճիտիեէ 20–22 ղուրուշա տըը։ Արասը իլէ կէզմէեէ չըգտըըընտա, արապաճընա 3–4 Ֆրանգ վիրէճէքտիր։

—Պուրկասատան փեարվար 14 թարի. խիյէ եազըլտըըընա կէօրէ, մահէլլի մէզ. քիւրէ պուլունան բիատէ վէ սիւարի Ռու. սիա ասքէրի պին նէֆէր գատար օլուպ, պունլար Թօրշ նամ Ինկիլիզ հարպ սէֆինէ. էէ... ...ենընդ ատուլնմասընը մէմնունի. եէթլէ կէօրմէեօրլար։ Ռուսիա ասքէրի... եօլու Պուրկասընա վէ Միտիաեա գատար օլան Գարատէնիզ սէվահիլինէ վիրուտ իթ. միշլէր, վէ օ թարաֆատա խաթթը ֆիշալը թայեին էյլէմէք իւզրէ, Տէրիսաատէթտէն մէմուրլար իսթէմիշլէր տիր։

—Իշիտիտիկինէ կէօրէ, Ռումէլի մու. հաճիրլէրինտէն օլուպ, Պէյիւք Լանկա ճիվարընընա Բեաթիպ Սինան ճամիյի չէրի. ֆինտէ իսքեան իտիլմիշ օլան իքի քիշիյի, սուրէթա ինսանիեէթի նամըյլա, ասաքիրի միլքիեէ էլպիսէլի պիր ատէմ, Եէնի Գա. բու խարիճինտէ քեային պիր համամա կէօ. թիբիպ, մէրգումարընն կիւզէլճէ թէմիզ. լէնմէլէրինի համամճրարա տէֆթէլ թէն. պիհ իթմէպ, վէ մուախխարէն մէրգում մուհաճիրլէրէ, «իւզրինիզտէ ազճէ վէ սաաթա տայիր պիր շէյինիզ վար իսէ, պա. նա թէսլիմ իտինիզ, սոնրա զայպ օլուր» տէմէսի իւզրինէ, մէրգումարատան պի. ռիսի, իւզրինտէ պուլունան օն իքի սա. մանը լիրասընը, վէ տիկէրի տախի սաա. թընը մէրգումա թէսլիմ իլէ, իշէրիեէ տուխուլ իթտիքտէն սոնրա, հէրիֆ ֆի. բարէ գատէմ պասմըշ իմիշ։ Սահհէ իսէ, պէյլէ պիր միւրիւվէթսիզլիք ալէմի ին. սանիեէթի տապիտար իթմէ սէկա տըը։

(Վագըթ)

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Ֆլօրա նամ Նէմցէ վաքօրույա Նուզայ միւհաճիրլէրի Իւկլէնտրուն կէօնտէրիլտիկի կիպի, իքի գընթա Օսմանը վաքօրու տախի Սիրքէճի իսկէլէսինտէն Անատօլուեա միւհաճիր նազլ իթմիշ տիր։

—Իքի թարաֆ մուհարրիպլէրինին մէճ. բուհիյնի ասքէրիեէսի իշին, Ֆրանսատա իեանէ մէճիեէթի թարաֆընտան 40,000 վէ էհալի թարաֆընտան 200,000 Ֆրանգ իեանէ հասրլ օլտուղունտան, մէպլագը մէզքիւր իքի գըսմա պիր թագսիմ, նըսֆը Օսմանը վէ նըսֆը սիկէրի Ռուսիա մէճ. բուհլարընա իրսալ օլունաճագը կիպի։ Ֆը. բանսա իեանէ մէճիեէթի Ֆրանսըզլարը իշ պու էմրի խայրէ թէշվիզ էյլէմէք իւզրէ, պիր պէեանանմէ տահա նէյր էյլէմիշ տիր։

—Գալաթա վէ Պէյօղլու գաֆէ չան. թանարընտա պուլունան գըրլարը ճիր չօ. ղու էմրինէ կիմմիշլէր տիր։

Ամենամեծ հարգանքով ներկայացնում ենք մեր ընթերցողներին Հայ գրողների միության նախագահ Գուրգեն Մահարու «Ոսկի գնդակներ» գրքի հատվածները։

Ոսկի գնդակներ

Գ. Մահարի

Գ. — Ինչպես ասացի, Ալեքսանդրը ինձ ասաց, որ Ռուսաստանի Ֆինանսական նախարարությունը հրաման է տվել, որ Ռուսաստանի բանկերը Հայաստանի Ազգային բանկին ոսկի գնդակներ ուղարկեն։ Ինչպես գիտեք, Ռուսաստանի բանկերը ոսկի գնդակներ ուն

ՄԻԹԱՐԷԲԷՆԻՆ ՇԱՐԹԼԱՐԸ

Ինկիլիթերրա տէվլէթինին Տէրիսաատէթ սէֆիրի Թարաֆընտան ալաֆրանկա փետրվար 7 Թարիխիյլէ Ինկիլիթերրա հիւքիւմէթինէ քէշիտէ գըլընըպ, Ֆէրտասը կիւնիւ տախի բարլամէնթօեա արզ վէ Թէպլիղ օլունան միւթարէքէ շարթլարը շու աթիտէքի մէվատտան իպարէթ պուլունմագտա տըր.

(Մ. Լաեարտան գօնթ Տէրպիէ)

Իսթանպոլ, 7 փետր.

Միւթարէքէ օն պէնտ իւզէրինէ միւէսսէս օլուպ, Ռուսիա, Մէմլէքէթէյն վէ Սըրպիեա իլէ, տէվլէթի Ալիեէ պէյինտէ ագտ օլունմուշ տուր։

Պիրինճի պէնտ. —Թարաֆէյն եէնիտէն մուխասէմաթա պաշլամագ իչին, իւչ կիւն էվվէլ խապէր վիրէճէքլէր տիր։ Ռուսիա տէվլէթի, միւթարէքէ ագտ օլունտուղունու Դարատաղա պիլտիրէճէք տիր։

Իքինճի պէնտ. —Միւթարէքէնին իմզա իտիլմէսինտէն սոնրա, զապթ իտիլմիշ օլան թօք եախօտ արազի պէթէքրար սահիպինէ իեատէ գելընաճագ տըր։

Իւչիւնճիւ պէնտ. —Խաթթը ֆասլ իլէ հատտը պիթարաֆի իգթիզասընճա, հէման թէքմիլ Ղուլղարիա վէ Ռումէլի, թա իսթանպոլ իլէ կէլիպօլու խաթլարընա գատտար Ռուսլարընն եէտի իսթիլասընտա գալաճագ, վէ պի թարաֆ օլան ասքարի իւզէրինտէ միւճէտտէտէն իսթիհքամ ինչա օլունմաեաճագ տըր։

Տէվլէթի Ալիեէ իլէ Սըրպիսթան վէ Գարատաղ պէյինտէ խաթթը ֆասլը թայեին վէ թահտիտ իթմէք իչին, միւխթէլիֆ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իտիլէճէք տիր։ Ռուսլար, Դարատաղիղ իւզէրինտէ Ղուրկասը վէ Միտիաեը իսթիլա իտէրէք, անտէն քէնտիլէրէ մէէքիւլաթ կէթիրտէպիլէճէք իսէլէր տէ, միւհիմմաթը հարպիեէ կէթիրտէմէեէճէքլէր տիր։

Տէօրտիւնճիւ պէնտ. — Խաթթը ֆասլըն պու թարաֆընտա պուլունան ասքէրլէր, միւթարէքէնին իմզա իտիլմէսինտէն սոնրա, իւչ կիւն զարֆընտա չէքիլէճէք տիրլեր։

Պէշինճի պէնտ. — Ասաքիրի Օսմանիեէ, իւչիւնճիւ պէնտտէ իշար իտիլմիշ օլան իսթիհքամաթը թախլիեէ իթտիքլէրինտէ, սիլահլարը վէ սայիրէյի, իսթէտիքլէրի մահէլլէրէ վէ իսթէտիքլէրի թարիգլէր իլէ նագլ իթմէքլիկէ հագը օլաճագ տըրլար։ Էկէր նագլ իտէմէզ իսէլէր, էշեայի մէվճուտէնին տէֆթէրի մախսուսու թանղիմ օլունաճագ տըր։ Գօնճանտարատան թախլիեէ էմրի կէլմէսինտէն սոնրա, եէտի կիւն իչինտէ, մէզքիւր թախլիեէ մատտէսի իթմամ գելընաճագ տըր։

Ալթընճը պէնտ. — Սիւննէ, իւչ կիւն զարֆընտա ասաքիրի Օսմանիեէտէն վէ Օսմանը հարպ սէֆինէլէրինտէն թախլիեէ օլունաճագ տըր, վէ մէզքիւր կէմիլէրին իւչ կիւն զարֆընտա օրատան չըգմալարը, մուախարէն պուզլար սէպէպինտէն դրատա գալմագլըղա մէճպուր օլմամալարը իչին տիր։ Ռուսլար, Թունա նէհրինտէ սէյրի սէֆայինէ մանի օլան մէվանիյի գալտրըրաճագլարը կիպի, սէյրի սէֆայինէ տախի նէզարէթ իտէճէքլէր տիր։

Եէտինճի պէնտ. — Շըմնտըֆէրլէր պաղը չարթլարը իլէ իշլէմէնէ պաշլաեաճագլար տըր։

Սէքիզինճի պէնտ. — Պաղը նօգթալարտա Օսմանը մէմուրլարը մագամը մէմուրիեէթլէրինտէ գալաճագ տըրլար։

Յօգտ զունճու պէնտ. — Գարատէնիզ ապլօգասը գալտրըրըլաճագ տըր։

Օնունճու պէնտ. — Օսմանլը մէճրուհիյնի ասքէրիեէսի, Ռուսլարըն հիմէմաթընա թէվտի իտիլէճէքլէր տիր։

Միւթարէքէ, յունվարըն 31ինճի կիւնիւ սաաթ 7տէն իթիբարէն մէրի իւլ իճրա թութուլմաեա պաշլամըշ տըր։

Օսմանլըլար, Իսթանպոլուն խութութը միւտաֆասընտա օլան թօքլարընը կէրի չէքմէյլիկէ պէտ վէ միւպաշէրէթ իյլէմիշլէր տիր։

Անատօլուտա միւթարէքէեէ տայիր օլան մէսայիլ, մահէլլինտէ Ռուս վէ Օսմանլը գօմանտանլարը թարաֆլարընտան հալ ու թէսվիեէ իտիլէճէք տիր։

ԿԻՐԻՏ

Կիրիտ ճէզիրէսինին ահվալը հազըրէսինի միւպէյեին օլան չու աթիտէքի մալիւմաթը, ճիւմաա իրթէսի կիւնքի Նէօլօղոս Նամ Ռում զաղէթասընտան ալարադ, թէրճէմէ իտէրիզ.

«Կիրիտլիէրին մէթալիպի հագգընտա, Ատօսիտիս բաշա հազրէթլէրիյլէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ, Խրիսթիեանլարընն մէճլիսի ումումիսի ֆիրէգարիեէսինէ ագտը իճթիմա իլէտիր։

«Խրիսթիեան մուրախխասլար, Կիրիտ էհալիսի նամընա չու մէթալիպի աթիէյի արզ վէ թէպլիղ էյլէտիւէր.

1. —Ճէզիրէնին պիր իտարէյի միւմթազէ վէ միլլիեէ սուրէթինէ իֆրազը.

2. —Գուվվէյի իճրաիեէ ըէյիսինին էհալի թարաֆընտան նասպը.

3. —Պաղը Ալիեէ սենէվի 5 000 ատէտ լիրայի Օսմանի վերկի վերիլմէսի.

4. —Իշ պու շարթլարընն իճրասը խուսուսունտա, Էվրօբա տէվլէթլէրինին թէէմինաթ վիրմէլէրի։

«Ատօսիտիս բաշա, էվվէլ պէ էվվէլ, Կիրիտ ճէզիրէսինէ մախսուս օլան նիզամնամէնին իճրայի ահքամընա տայիր, էհալի թարաֆընտան զուհուրա կէլէն թէքէալիֆի իպթիտայիէյի մէճլիսէ թահթը թէզէքքիւրէ ալմագ իչին իսրար էյլէմիշ իսէ տէ, տիկէր մուրախխասլար, շիմտի օլ նիզամնամէնին իւզէրինէ տիւշիւնէճէք վազըթ օլմատըղընը, վէ պու կիւնքի կիւն Կիրիտ էհալիսի անճագ շու մէթալիպ հագգընտա իսրար էյլէտիկինի թէքէրրիւր էյլէմիշլէր տիր։

«Հալպուքի բաշայի միւշարիէյէին օլ պապտէ թալիմաթը պուլունմատըղընտան, Պաղը Ալի իլէ իսթիշարէ իթմէք, վէ պատէհու մէճլիսէ պիր ճէվապ վիրմէք իւզրէ, եէտի կիւն մէօհլէթ իսթէմիշ տիր։ Մուրախխասլար իսէ, մուախարէն եէնիտէն մէօհլէթ իսթէնիլմէմէք շարթըյլա, մաթլուպ օլան մէօհլէթի իթա իթմիշլէր, վէ մուղայիրի հալ վուգուինէ, վազիֆէլէրինին իճապաթընը իֆա իթմէքլիկէ գարար վիրմիշլէր տիր։

«Ֆոգաթ Մուսլիմանլար պու խապէրլէրի տույտուգլարընտա, գալէալարա չէքիլէրէք, ճէզիրէնին պիր իմարէթ սուրէթինէ իֆրազ իտիմէսինի ասլա գապուլ իթմէեէճէքլէրինի պիլտիրմիշլէր տիր։ Պու սէպէպտէն պիր հէյեթի մէպուսէ ինթիխապ իտէրէք, Խրիսթիանլարընն չու մէթալիպինէ գարշը բրօթէսթօ իթմէք իւզրէ, Տէրիսաատէթէ կէօնտէրմիշլէրտիր։

«Կէչէն ճիւմաա կիւնիւ, իքի քիւչիւք եէլքէն սէֆինէսինին Ֆօթատա, գարաեա միւհիմմաթը հարպիեէ չըդարաբգլարը կէօրիւրմիւշ տիր։ Պիր Օսմանը հարպ ամիղ սէֆինէսի, մահէլլէ մէզքիւրէ կիթմիշ իսէ տէ, մէզքիւր միւհիմմաթընն գարաեա իսրաճընա մանի օլամամըշ տըր։ Մէզքիւր հարպ սէֆինէսի Կիրիտլիէրէ, միւհիմմաթը մէզպուրէյի թաշրթ մամադ իւզրէ, ագշամա գատտար սէվտիյէ թօքաթմըշ, վէ Կիրիտլիէր տախի թիւֆէնկ իլէ մուգապէլէ իտէրէք, թաֆէլէրտէն պիրինի տախի եարալամըշլար տըր։ Կիրիտլիէրտէն իսէ իքի քիշի թէլէֆ օլմուշ, ֆագաթ թէքմիլ միւհիմմաթը թաշրմագլըղա տա մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր։

«Ֆէրտասը ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ, եինէ թարաֆէյն պէյինտէ պաղը թօք վէ թիւֆէնկ աթըլմըշ տըր։»

Աթինա զաղէթալարընտա օգունմուշ տուր.

Էվվէլքի կիւն տիւէյի մուապամա, էկէր ասքէրինի Թրհալատան կէրիեէ չէքէր իսէ, մէմալիքի Շահանէտէ պուլունան Ռումլարը իլթիզամ իտիպ գօնկրէտէ անլէրին հուգուգունու մուհաֆազա իտէճէքլէրինի վատ իթտիքլէրինի Եունան հիւքիւմէթինէ պէեան իթտիլէր։

Եունան հիւքիւմէթի տախի պու թէքլիֆին գապուլ օլունտուղունու տէրմիան իտիպ, Թրհալատա թէճավուզ իտէն ասքիրինի կէրիեէ ճէլպ իլէ եէնի թալիմաթալանա գատտար հուտուտա իւզէրինտէ իդամէթ տավէթ իթմիշ տիր։ Ղարպ ֆըրգասը Եանեա սինօրունա տօղրու հարէքէթինտէ տէվամ իտիեօր։ Պու կիւն ֆըրգալարա իհթիեաթ ասքէրի իլէ կէօնիլլիւ վիրուա իտիեօր։

Հիւքիւմէթի Եունանիեէ լանդաթի քէմալի կէրմի իլէ թէտարիքեաթը հարպիեէեէ տէվամ էյլէեօր, խուսուսա պահրիեէ տայիրէսինտէ պէցիւք պիր զայրէթ միւշահէտէ օլունուեօր։ Բիրէատա իսթիհքամաթ ինչասընա տէվամ օլունուեօր։ Վէ Սալամին, Գորէնթ, վէ Էվրիրօ կէչիտլէրի վէ Եունանիստանընն սէֆայինէ իլթիճա իտէպիլիր պաշլըճա լիմանլարը մուհաֆազա հալինէ վազ օլունմագտա տըր։ Հարպիեէ վէքեալէթի էվվէլքի կիւն էտէվաթը հարպիեէ սաաթըն ալընմագ իւզրէ Ինկիլթէրրա 85 պին լիրա իրսալ իթտի։ Քրիւք ֆապրիգասընն վէքիի, եէնի սըփարըշլար ախզ իտէրէք էվվէլիսի կիւն Արմանիստա միւթ վէճճիհէն հարէքէթ էյլէտի։ Մուգատտէմա սրբարըշ օլունան էքի պաթարեատան մատտա Քրիւք ֆապրիգասը 50 կիւն զարֆընտա տիկէր էքի պէցիւք չարը պաթարեա թէսլիմ իթմէյի թահիւտ իթտի։ Պու կիւնլէրտէ Ինկիլթէրրատան բէք չօգ Արմաթրնկ թօրարընընն վիրուտինէ ինթիզար օլունուեօր։ Շու թօրար լիման վէ գալէալարա վազ օլունաճագ տըր։

Էրքանը հարպտան իւչ զապթ, Աթինա սէվահիլինտէ իսթիհքամաթընն քէշֆինէ մէմուր օրմուշլար տըր։ Պունլարատան մագսէտ, տիւշմէն Աթինաեա ասքէր չըգարը իսէ, իճապ իտէնի իրրա էյլէմէք տիր։

Զահօրի չէհրի իսեան իթտի։ Էշգըեա, զապթիեէյէրի իլէ չէհրին Թիւրք էհալիսի միւթէպէրանընը ալըպ, Կ.օլօ ճիվարլարընա գատտար պիրլիքտէ կէօթիւրիւպ սալը վիրմիշլէր տիր։

Ժէնէրալ Սուչօ Թըրհալատա կիրտիյինտէ ասքէրէ խիթապէն աթիտէքի սէլեանամէյի նէչը էյլէմիշ տիր.

Ասքէր,

«Մուգատտէս պիր մէմուրիեէթի իֆֆատէ սիպէ գլաղուզլուգ իթտիկիմ իչին մէմնուն ու մէսրուրում։

«Վազիֆէնիզի քէմալի ուսլուտիեէթլէ էյֆա իտէճէկինիզէ, վէ վաթան վէ հիւքիւմարըմըզըն իւզէրինիզէ դօյտուղու իւմիտի պէշա չըգարմաեաճաղընընա գամիին իսքեաթ օլմուշում տուր։

«Եաշասըն գրալ։

Շարգ օրտուսու
պաշ գօմանտանը
Ս. ՍՈՒԶՕ

Ժէնէրալը միւմիւէյհ, Թըրհալատա կիրտիյինտէ էհալիեէ խիթապէն աթիտէքի սլեանանամէյի նէչը էյլէտի.

«Թըրհալա էհալիսինէ,

«Զէրքէս վէ պաշը պօզուղլարընն էեալէթինիզէ հիճուում իթմէյերի իւզէրինէ չէքմի յինիպ վէ Թահրիրէն վէ չիֆահէն վաղու պուլան իֆֆատաթընընա մանիմիմիզ օրան մուսիպէթ ու ֆէլաքէթլէր, թաֆթը գօմանտանտա պուլունան օրտուունուն մէմլէքէթինիզէ կիրմէսինէ սէպէպ օրմուշ տուր։

«Թըրհալա էհալիսի։ Մէմլէքէթինիզէ կէլմէքտէն մագսէտիմ, անճագ, մէզհէպ ֆարգը իթմէքսիզին ֆքեաֆքէյի էհալինին նամուս, ճան ու մալընը մուհաֆազատան իպարէթ տիր։ Մէմուլ իտէրիմ քի ճիւմէմիզ տէ մէմլէքէթին ասայիշ ու մէսատէթի հալինի գալի տիր էսաս իւզէրինէ վաղ իթմէքլիկէ եարարմ իտէրիզ։

Թըրհալանըն Եունան
օրտուսու գօմանտանը
Ս. ՍՈՒԶՕ

—Բէթէրսպուրկ զաղէթալարը Բէթէրսպուրկ գապթիեէ Նազը ժէնէրալ Թրէգօֆա սույի գատտ օլունատուղունու պիլտիրտիքլէրի սըրատտա օլ պապտէ աթիտէքի մալիւմաթը իթա իլէեօրլար, չէշլէ քի, փեարվարըն պէչինճի կիւնիւ սապահլաեընն ժէնէրալ ատէթի իւզէրինէ զապթիեէ տայիրէսինտէ արզուհալ վիրէնլէրի գապուլի էսնասընտա, Եիկիրմի պէշ եաշընտա էլպիսկի մունթազամ Գօղլօֆի նամընտա պիր գաատը քէնտիսինէ արզուհալ վիրիր իքէն, ալթը բաթլար պիր թապանճաեա իւզէրինէ պօչալթմըշ։ Գուրչուն ժէնէրալընը գաբղընա կիրմիշ տիր։ Ժէնէրալընը էթրաֆընտա պուլունան մէմուրլար ատրագապ պուգաատընը թութարադ, թապանճատա պէշ գուրչուն տահա պուլունտուղու կէօրիլմիշ տիր։ Ճէրրահլար եէթիշէրէք գուրչունու ջըգարմագ իսթէմիշլէր իսէ տէ, պուլամամըշլար, վէ պաղըրագ իչինէ կիրտիկինտէն զօրգուլմուշ տուր։ Պու ճանիէնին ճիւրաթընա սէպէպ բոլմիդա օլաուղու աշիքեար իսէ տէ, իսթինթազընտա պիր կէօնա մալիւմաթ վիրմիմիշ վէ ժէնէրալընն հալի թէհլիքէլի պուլունմուշ տուր։

Ռուսիա իմբրատօրու իլէ բրէնս Կորչագոֆ, միւսաիլէյհէ վիկթա վիրմիշլէր տիր։

ՐԷՍՄԻ

Էմանէթի նազտիեէ իլէ զկյդըյմէթ էշեանընն բոսթա իւճրէթլէրի գայմէ ագճէ օլարագ ախզ օլունմագտա իսէ տէ, պատէմա մէքթուպպար իլէ նիւմունէ էշեա իւճրէթլէրի քէմաֆ իւսասլըգ գայիմէ ալընմագ, վէ զկյդըյմէթ էշեա վէ էմանէթը նազտիեէ բոսթա իւճրէթլէրինին թարիֆասընա, վէ հէր նէ ճինս ագճէ օլուր իսէ ճինսինէ կէօրէ սիքէյի խալիսէ ալընմասը յա պէրասլէր։ Էվրօբաեա կիտէճէք մէքեաթիսլ վէ սայրէ իւճրէթլէրի տախի քէզալիք սիքէյի խալիսէ օրմագ իւզրէ իսթիֆա իտիլմէսի, միւգթէզայի իրատէյի ճէնապը բատիշահիտէն իսուսի մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան գելընընը։

(Քէզա)

Պիր միւտէթտէն պերու Ատանա վիլայէթինտէ հայվանաթա խասթալըգ արզ օլարագ, քիւլի թէլէֆաթ վուգու պուլմասընտան տօլայը թարիխի իլանատան իթիպարէն պիր սէնէ միւատէտլի վիլայէթը մէզքուրտէն պէրրէն վէ պահրէն իսարիճէ հայվան իխրաճընընն թահթը մէմնուիյէթ ալընմասը, մահէլլինտէն վուգու պուլան իչար իւզէրինէ պիթթէնսիզ իճապը իճրա գելընընը օրմագլա, քէյֆիյէթին իլանընա իպթիսար գելընընը։

Մօսգուա չէհրի քէօյլիլէրինտէն Ֆէտոր Վասիլէֆ նամընտա պիր քէօյլու, միւտէթի էօմրիւնտէ իքի տէֆա էվլէնիպ, պիրինճի գարըսը եիկիրմի եէտի տէֆա վազը համ էյլէմիշ տիր։

«16 տէֆասընտա իքիշէր էվլատ տիւնեաեա կէթիրտիկի հալտէ, 32 էվլատ.

Եէտի տէֆասընտա իւչէր էվլատ տիւնեաեա կէթիրէրէք, 21 էվլատ.

Տէօրթ տէֆասընտա տէօրտեր էվլատ տիւնեաեա կէթիրտիկի թագտիրտէ, 16 էվլատ տիւնեաեա կէթիրմիշ տիր։

Մէրգումուն իքինճի գարըսը իսէ, սէքիզ տէֆա վազը համ էյլէեէրէք, 18 նէֆէր էվլատ տիւնեաեա կէթիրմիշ տիրճքի, ճէման 87 էվլատ տիմէք օլուր։

Պունլարատան 83 նէֆէրի, 1872 սէնէսինտէ, եանի, բէտերլէրինին 75 եաշընտա պուլունտուղու զէման հաեաթատա իմիշլէր։

Պու վուգուսթ բոթաթիսթիգ «Հտվէլլինտէն ալընմըշ օրուպ, քեամիլն սահիհ տիր։ Պու վուգուաթընն «ԷՀՀԷԹԷՆի թաստիգ էյնն, պունատան պէր գաչ սէնէ էվվէլ պաղը չարէ տիւ-

չիւնիւյտիկինտէ, Մ. Գանիգոֆ նամ պիր Ռուսիալը ալիմ, «Պէօյլէ պիր Թաստիգէ հաճէթ եօգ տուր, չիւնքի վասիլէֆին ֆամիլեասը տայիմա Մոս. գուատա սաքին օլուպ, հաթթա հիւքիւմէթ թարաֆընտան տախի գայրբլմագտա տբը» տէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու տէֆա Իզմիրին Հայ ընթերցասուսնունուն պիր սէնէլիք իրատ մէսարիֆի մուվազէնէսի իլաննամէսի կէլմիշ օլարագ, պիր սէնէտե, մէհիտիյէ 20 զուրուշ հիսապէյլա պէշ պին եիւզ զուրուշ գատար հասբլաթ օլուպ, վէ պէշ պին տէօրթ եիւզ զուրուշ գատար տախի մէսարիֆ օլտուղու, վէ ալթը սէնէտէն պէրու տէվամ իտիլտիկի հալտէ, 645 ճիլտ քիթապ իհտա գընբմշ իտուկի անլաշընմշտը։

Մէզքիւր ճէմիյէթին իտարէսինէ մէհմուր պուլունան զաթլար թարաֆընտան զուհուրա կէլէն չէվգ ու զայրէթ, շաեանը թահսին իսէ տէ, միլրէթ, շաեանը թահսին իսէ տէ, միլէթիմիզէ մախսուս օլան վէ գատիի էսէֆ պուլունան պիր վազիֆէսիզլիք վէ պիր տէվամսըզլըգ, օրատա տախի այնի տէրէճէտէ պուլունտուղունտան, խալգ թարաֆընտան մէհմուլտէն պուլունան թէչվիգաթ, իլք սէնէլերի հալինտէ գալմաեարագ, եըլտան եըլա իլերու կիտէճէք եէրտէ, մուղայիրի կէօրիլմիշ տիր։

Ինչալլահ պունտան սոնրա, զու թագսիրաթ թէնէէզվիլէ պաշլար։

—Պիր պուչուք սէնէտէն զիեատէ էվվել, Իսկիւտարտա, Հայ Բողոքական տէլիգանլըլարընտան միւրէթթէպ օլտուղու հալտէ, ֆագըրլարա մուամէնէթ իտիպ, վէ էօքսիւզ չօճուգլարը մէքթէպէ կէօնտէրէրէք թահսիլի ուլում իթտիրմէքլիք նէյյէթի մէմուտուհէսիյլէ թէչէքքիւլ իթմիշ օլան պիր խայրահլըգ ճէմիյէթի, չիմտիյէ գատար տէվամ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, թէնվիրի էֆքարը ամմէճէ տախի պիր խըտմէթ իթմէքլէ միֆթէխիր պուլունմագլըզը միւրատ իյլէտիկինտէն, պազէն արալըգտա, պազը իրմէր վէ միւֆիտ չէյլէր իւզերինէ, նութգլար սէօյլէնիլմէսինի տախի նէյէթ իթմիշ, վէ իճրասընա միւպաշէրէթ իյլէմիշ տիր, նասըլ քի, պու ճիւմլա կիւնիւ, եանի մահը հալին 10ունտա, մահէլլէ մէզպուրատա վագը ժողովարանտա, Պատուելի Աւետիս Կոստանդեան, լիսանը թիւրքի իւզրէ, «Զաֆէր՝ հագըզը» իւղէրինէ պիր նութգ սէզլէյէճէկինտէն, ումարըզ քի, չօգլար թէչրիֆէ ըաղպէթ իլէ, պու տէֆա տախի, սոյիր տէֆալար միսկլու, կէրէք էֆէնտիի միւմայ՝լէյհի էվ կէրէք մէզքիւր ճէմ՝յէթի թէչվիգ պուեուրուպ վէ մէմնուն օլաճագլար տբը։

. . . Խմբագիր,

Առաքինական և ողորմածսիրութեան գովելի գործերով փայլեալ թագիս բնակիչ Մեծապատիւ Միքայէլ էֆէնտի Յակոբեան, ինչպէս ուրիշ անգամներ Ազգային Հիւանդանոցի պատսպարելոց և մանուաորաց, նոյնպէս նաև այս անգամ ներկայ տարւոյս Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ թագիս Ազգային դպրոցոյ աղքատիկ դպիր տղայոց 34 ձեռք զգեստ շինել տալով յանչափս ուրախացուցած է զանոնք ներկայ ձեռնային սաստիկ եղանակէն պահպանուելնուն համար. որոյ՝ ի փոխարէն խորհուրդս չ՝ունի ուրիշ բան, բայց եթէ՝ ի դիմաց և յանուն յիշեալ աղքատիկ տղայոց և թաղեցւոցս, իւր խորին շնորհակալեաց անկեղծ հաւատիքը հրապարակաւ յայտնել յիշեալ բարերարին, և խնդրել ձեր մեծապատուութենէն որ յօրինակ և՝ իյորդոր ուրիշ կարող ազգայնոց, ձեր պատուական թերթին միջոցաւ հրատարակել բարեհաճիք։

27 յունվար 1878 Բերա

Բերայի Թաղական խորհրդոյ վասն Ատենադպրի Ատենապետ
Ն. Քաղաքեան Ռ. Կիւմիշկերտն.

Ցուդարարէրվէրլիք ֆազիլէթլէ հէր վագըթ էհալիմիզի թէշէքքիւրէ պօրճլու գըլմագտա օլան Յակոբեան էֆէնտիլէրին շու տուլդուլարը, նէ գատար չեանը մէտհ ու սէնա իսէ, պազը «վար եէմէզ, վէ քիմսէյէ ֆայտէսի թօգունմազ» օլան խասիսլէրին, պազը «վար եէմէզ, վէ քիմսէյէ ֆայտէսի թօգունմազ» օլան խասիսլէրին, սալա իպրէթ ալմաեարագ, տուլդուսուզ վէ օտուն հալինտէ տէվամ իյլէմէլէրի տախի, օ գատար չեանը թէճաճճիւպ վէ թէէսսիֆ տիր։

. . . Խմբագիր.

Կեսարացի երկու մեծապատիւ բարեսէր եղբարք որք ազգային Հիւանդանոցի բրած յաճախ նուիրատուութեամբն և իրենց բնաձիր աղքատասիրութեամբը նոյն յարկի բարերարաց կարգն անցած են, այս անգամ ալ բարեհաճեցան (47 1/2) քառասուն եօթն ու կէս հարիւրնոց թղթադրամ նուիրել՝ ի նպաստ խղճալի պատսպարելոց։

Նոյնպէս Կեսարացի մեծապատիւ Սարգիսեան Զիրիշեի Կարապետ աղան (10) տասը հատ հարիւրնոց թղթադրամ շնորհեց հանգուցեալ բարձրպաշտ ազգայնոյ մը հոգւոյն համար։

Յիշեալ մեծապիւ ազգայնոց՝ որք այսպիսի տագնապալից ժամանակին բարեհաճեցան իրեց նուիրօքն մխիթարել պատսպարեալ խղճալիքը, հոգաբարձութիւնս կը փութայ իւր խորին և սրտագին շնորհակալիքը յայտնել հրապարակաւ։ Մնամ յարգանօք

1878 յունվար 28 ՝ի դիմաց Հոգաբաձ.
Մեծ Նոր խան Ազգին. Հիդնցի.
Սէնէքէրիմ. Մնկե.

ԱԶԴ

Առ ընտրող Դուռ-գաբուի Մայր Եկեղեցւոյ.

Մայր Եկեղեցւոյ Թաղ. խորհրդոյ անդամներէն Զրաճեան Սարգիս, Յակոբեան Պօղոս և Նշանեան Դաբրիել էֆէնտիները հրաժարած ըլլալով, Ամեն. Ս. Հոր հրամանաւ նոցին տեղ ընտրութիւն պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի օր փետր. 12։

Ընտրողական ժողովը ընտրողաց դիւրութեան համար հետեւեալ եռապատիկ ցանկը պատրաստած է։

1. Երամ էֆէնտի Ճենանեան սարրաֆ
2. Կարապետ « Դբրիել. պատկերահան
3. Կարապետ « Ֆէրմանեան, ոսկերիչ
4. Մագսուտ « Սարգիսեան, կիւմիւշճի
5. Մկրտիչ « Ուղունեան, սարրաֆ
6. Յարութիւն « Մաղլեան, ոսկերիչ
7. Յովհաննէս « Ալթունեան, գումաշճի
8. Նազարէթ « Թաշճեան փոստաբան
9. Ռուբէն « Թագւորեան, դերձակ

Սակայն ընտրողք ազատ են ոչն ցանկէն դուրս անձանց ալ քուէ տալու. բաւական է որ ընտրողք օրէնքին տրամադրած կէտերէն զրկուած չըլլան։

Ուստի կը հրաւիրուին ընտրողք յառաջիկայ կիրակի օր իրենց քուէն անձամբ բերելու, կամ նամակաւ մը ներբակեալ ընտրողական ժողովոյ նախագահին ուղղելու, մայր եկեղեցւոյ Սբ. Խաչի կողմը, նամակին ներքեւ ստորագրութիւնը և տան թիւը նշանակելով։

Քուէարկութիւնը պիտի սկսի ժամը 2ին և քուէհաւարի գործողութիւնը պիտի կատարուի ճիշդ ժամը 5ին։

Աւելորդ չէ ըսել որ կասկածելի կամ ծրար ծրար եկած քուէները կը մերժուին։

6 փետր. 1878

Մնամ աղօթարար
Նախագահ
Ընտր. ժող. Մայր Եկեղեցւոյ
ՍՈՒՐԻԱՍ ՔԱՀԱՆԱՑ

Շու աթիաէքի իլանը կէօրիլմէքտէ օլան վէ հասբլաթը Դպրոցասիրաց ընկերութիւն մէնֆաաթընա պուլունան օեունտա, ումարըզ քի, զէվաթը համիյէթ քեարանտան չօգլար հազըր պուլունարագ, թէչվիգէ հիմմէթ իտէճէքլէր տիր։

ԹԱՏՐՈՆ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ

(Բալէ տը Քրիսթալ)

Վարչութիւն Յակոբ էֆ. Վարդովեանի

—

1878 փետր. 10 Շաբաթ գիշեր ժամ ճիշդ 3

Արտաքոյ կարգի ներկայացումն ի նպաստ Դպրոցասիրաց Աղեւելեան Ընկերութեան

—

ՋՈՂԱՅՊԱՆԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

Օբերա գօմիք 5 արարուած 6 պատկեր Տաճկերէն լեզուաւ

—

ՄԱՐԴՈ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԶԻ

Կատակերգութիւն Տաճկերէն լեզուաւ ի մի արար

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ռամ. 7 փետր	ագչմ. գր.	09	30
Էսկ. Ռամ. 8 »	սպկ. աչ.	09	29
Էն եիւքսէք		09	29
Էն աշաղը		09	24
Սաաթ 7		09	26
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 0/0 ֆ.			45
» 65 (Մութօն) 6 0/0 ֆր.			46
» 1869 (Բինար) 6 0/0			43
» 1872 (Պոն տիւ Թրէզոր) 9 0/0			15
» 1873 (Բինար) 6 0/0			41
Բուսէլի Շըմէնտոֆէր 3 0/0			31
Ռէբոր	փր.	2	1/2
Հէվալէսիզ	փր.	2	1/2
Ագչէ ֆայիզ	0/0		12

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Բրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	2 25
Սօսի ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	3 5
Սթամպօլ Պանգասը	3 10
Սօսիէթէ Օթօման Լ. Ս. գ. ք.	2 15
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ. ք	90
Լավրիօմ (մատէն) գ. ք. ֆր.	58

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

		Ղրշ.	Փր.
Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան			
Ինկիլիզ լիրասը		109	15
Ֆրանսըզ ալթունու		87	18
Բօլ		88	30
Գըրըսից ալթունու		50	30
Պէեազ մէհիտիյէ	ֆարգը	6	38
Մէթալիք	ֆարգը	25	
Գէչիք	ֆարգը	25	
Պագըր	ֆարգը	83	
Գարպոն գայմէսի գաբիք		8	50

—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ՐԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	290	2
Էն աշաղը	290	
Սաաթ 7	290	10

Պագըր հիսապը իլէ, 100 ղրուշլուգ գայմէ, 63 զուրուշ տիր։

ԻԼԱՆԼԱԹ

ԵԷՆԻՃԷ ՏՈՒԽԱՆԸ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Գարընտաշլար Ավրամ-օղլու նամընտա օլտուղու հալտէ, պու տէֆա եէնի պիր ֆապրիգա տահա քիւշատ օլունմուշ օլուպ, մէզքիւր ֆապրիգատա ալէա վէ գօգուլու եէնիճէ թիւթիւնլէրի պուլունտուգտան պաշգա՝ հէր նէվի սիկարալար տախի պուլունարագ, քեաֆֆէյի միւշթէրիլէրին մէմնունիյէթինէ սայ օլունաճագ տբը։

Մէզքիւր ֆապրիգա, Իսթանպոլտա, եէնի ճամիի շէրիֆինէն սաաթը գարշըսընտաքի գարուսունտան եօգարու տօղրու պաշլաեան եէնի ճամի ճատտէսի նամ ճատտէտէ վագը պէյլիք էճզախանէսի գարշըսընտա 24 նիւմէրօ իլէ միւրագգամ մահէլլ տիր։ 13

—

Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, վէ Թալեանճա լիսանլարը պիլիր պիր եազըճըեա լիւզում օլտուղունտան, իսթէեէնին մաթպաամըզա միւրաճաաթ իյլէմեսի։

ՍԱՀԻԿ ՂԱԶԷԹ
ԿԱՐԱՊԵՏ .Ե ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատ Բէնչէմպիհ-բազարընտա Ն. 41 Իբսի խանընտա

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԿԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լոնդրա էվ Էդինպուրկ եանղըն ապէնտէրն ֆուրնիսոը

		Ինկ. Լր
Ընդլ սէրմաեէ		2,000,000
Էքսթրա սէրմաեէ	250,000	
Եանղըն շիւպէսինտէն հասբլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	1,040,744	1,290,744
1875 սէնէսինտէ սաֆի քեարը		917,178

NORTHERN ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լոնդրա եանղըն ապէնտէրն ֆուրնիսոը

		Ինկ. Լր.
Ընդլ սէրմաեէ		3,000,000
Էքսթրա սէրմաեէ	150,000	
Եանղըն շիւպէսինտէն հասբլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	380,000	530,000
1875 տէ Սաֆի քեար		351,000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընընն ԳԻՐԼԷՇՄԻՇ ահէնթօսու նասսլ օլունմուշ օլուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին չօգ գօյլըգար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ իսթանպոլուն բաղչէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթաեա թուրտուգլարը էպնիյէլերի, պէյնլէրինտէ թագսիմ իտէճէքլէր տիր։ Եանղըն սիկուրթասը իչին վիրտիրլերի գէլայըգլար իլէ պիր չօգ իշ եարմաեա միւգթէտիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպոլ վէ Հիվար չէհիր վէ քէյլէրտէ էպնիյէ սիկուրթաեա թուսթաճագ տբը։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագդընտա մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Կըլավանի-խանընտա 5 նիւմէրօ մաղազաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէզքիւր գումբանեալարընն ահէնթօսու
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ